

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การศึกษาในระดับอุดมศึกษาเป็นการจัดการศึกษาที่ต่อเนื่องจากการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งนี้เพื่อพัฒนาคนเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจและการเป็นสมาชิกที่ดีและเป็นผู้นำของสังคม รวมทั้งการพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเอง เพื่อการดำรงชีวิตได้อย่างเป็นสุข ที่ผ่านมามีแนวโน้มที่ประเทศไทยจะเร่งขยายโอกาสในการศึกษาระดับอุดมศึกษาก็ยังประสบปัญหาการขาดแคลนบัณฑิตบางสาขา รวมทั้งผู้สำเร็จการศึกษายังขาดทักษะในการประกอบวิชาชีพและขาดคุณธรรมจริยธรรม ดังนั้น การศึกษาระดับอุดมศึกษาจึงเป็นการศึกษาเพื่อมุ่งผลิตกำลังคนระดับกลางและระดับสูงเพื่อออกมาพัฒนาประเทศชาติ การจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา แบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือ ระดับต่ำกว่าปริญญาตรี ระดับปริญญาตรี ระดับสูงกว่าปริญญาตรี หรือบัณฑิตศึกษา การศึกษาเพื่อพัฒนาสนับสนุนและส่งเสริมความเป็นมนุษย์ ความก้าวหน้า การแสวงหาความคิดใหม่ เพื่อสร้างสรรค์ความเป็นเลิศทางวิชาการ เน้นฝึกฝนให้เป็นคนสมบูรณ์คือเป็นคนมีความรู้กว้างและมีคุณธรรมอย่างเพียงพอ ทำให้เกิดความก้าวหน้าทางวิชาการ ส่งเสริมพัฒนาสังคมไทย ส่งเสริมวิชาชีพต่างๆ เปิดโอกาสทางการศึกษาให้แก่มวลชนอย่างมากที่สุดและกว้างขวาง (วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา, 2543, หน้า 9, ไพฑูรย์ สินลารัตน์, 2546, หน้า 15)

สถาบันอุดมศึกษาเป็นองค์กรที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาเยาวชนของชาติ โดยการทำหน้าที่ผลิตบัณฑิต ได้ขานรับหลักการด้วยการกำหนดนโยบายที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาประเทศด้วยการกำหนดเกณฑ์มาตรฐานการอุดมศึกษา ตามประกาศของกฎกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งประกอบด้วยสาระสำคัญพอสรุปไว้ดังนี้ 1) มาตรฐานด้านคุณภาพบัณฑิต มาตรฐานด้านการบริหารจัดการอุดมศึกษา 2) มาตรฐานด้านการสร้างและพัฒนาสังคมฐานความรู้และสังคมแห่งการเรียนรู้ซึ่งมาตรฐานนี้ประกอบด้วยมาตรฐานย่อยอีกสองประการคือ แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะของคนไทยที่พึงประสงค์

ทั้งในฐานะพลเมืองและพลเมืองโลก แนวการจัดการศึกษาในการพัฒนาคน 3) มาตรฐานด้านการสร้างสรรค์สังคมแห่งการเรียนรู้ สังคมความรู้ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2550, หน้า 1 – 2) ซึ่งสอดคล้องกับชนิกันต์ คุ่มนง (2550, หน้า 21) กล่าวถึงภารกิจหลักของสถาบันอุดมศึกษาประกอบด้วยสาระสำคัญ 4 ประการ ได้แก่ การจัดการเรียนการสอน การผลิตผลงานการวิจัย การให้บริการวิชาการแก่สังคม และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ในบริบทการจัดการเรียนการสอน กิจกรรมนักศึกษาเน้นเป็นบทบาทหลักอีกประการหนึ่งที่สถานศึกษาต้องส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดประสิทธิภาพ เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ก้าวสู่การเป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพสมบูรณ์พร้อมในสังคม ทั้งด้านร่างกาย สังคม อารมณ์และสติปัญญา ดังที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2535, หน้า 165 อ้างถึงใน สรรฤดี ดีปุ, 2553, หน้า 1) ระบุถึงการจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษา เช่นกันว่า มีภารกิจในการจัดการศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์คือ มีหน้าที่ผลิตทรัพยากรมนุษย์ซึ่งหมายถึง นักศึกษาที่จะเป็นบัณฑิตในอนาคตให้เป็นประโยชน์ต่อสังคมมีคุณธรรมมีความรับผิดชอบมีคุณภาพมีประสิทธิภาพเพื่อออกไปพัฒนาประเทศชาติต่อไปการพัฒนานักศึกษาให้เป็นบัณฑิตที่สมบูรณ์นั้นไม่เพียงแต่จะจัดการเรียนการสอนด้านวิชาการให้เท่านั้น แต่จะต้องจัดกิจกรรมนอกเหนือด้านวิชาการเพื่อพัฒนานักศึกษาให้มีคุณภาพชีวิตสามารถดำรงอยู่ในสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ปัจจุบันมหาวิทยาลัยราชภัฏ มีทั้งหมด 38 แห่ง โดยสังกัดกลุ่มรัตนโกสินทร์ 5 แห่ง สังกัดกลุ่มภาคกลาง 9 แห่ง สังกัดกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 11 แห่ง สังกัดกลุ่มภาคเหนือ 8 แห่ง และสังกัดกลุ่มภาคใต้ 5 แห่ง มีภารกิจและปณิธานตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2547 มาตรา 7 กล่าวว่า “ให้มหาวิทยาลัยเป็นสถาบันอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นที่เสริมสร้างพลังปัญญาของแผ่นดิน ฟื้นฟูพลังการเรียนรู้ เชิดชูภูมิปัญญาของท้องถิ่น สร้างสรรค์ ศิลปวิทยา เพื่อความเจริญก้าวหน้าอย่างมั่นคงและยั่งยืนของปวงชน มีส่วนร่วมในการจัดการ การบำรุงรักษาการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุล และยั่งยืน โดยมีวัตถุประสงค์ให้การศึกษ ส่งเสริมวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง ทำการสอน วิจัย ให้บริการทางวิชาการแก่สังคม ปรับปรุง ถ่ายทอดและพัฒนาเทคโนโลยี ทะนุบำรุง ศิลปะและวัฒนธรรม ผลิตครู และส่งเสริมวิทยฐานะครู” (ราชกิจจานุเบกษา, 2547 หน้า 2)

การบริหารงานของมหาวิทยาลัยราชภัฏของแต่ละแห่งมีแนวทางที่สอดคล้องกันและมีการปรับเปลี่ยนไปตามแต่ละพื้นที่แต่ในภาพรวมต่างมีกลยุทธ์หรือยุทธศาสตร์เป็น

แนวทางคล้ายกัน คือ 1) เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารของสาขาวิชา หรือโปรแกรมวิชา โดยการสนับสนุนปัจจัยต่างๆ ให้เอื้อต่อการพัฒนาตามมาตรฐานและประกันคุณภาพของสถาบันเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นอย่างแท้จริง 2) พัฒนาหลักสูตรและรูปแบบการจัดการเรียนการสอนเพื่อเพิ่มศักยภาพของนักศึกษา โดยใช้เทคนิควิธีที่หลากหลายมีการวิจัยชั้นเรียน พัฒนาความรู้ความสามารถทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ส่งเสริมสนับสนุนให้คณาจารย์และนักศึกษาพัฒนาระบบการเรียนการสอน 3) พัฒนาอาจารย์และบุคลากร โดยการจัดอบรม สัมมนา ศึกษาดูงาน ศึกษาต่อให้สอดคล้องกับความต้องการของสถาบัน สนับสนุนให้จัดทำผลงานทางวิชาการ รวมทั้งสนับสนุนให้ทุนการวิจัย 4) พัฒนาคุณภาพของนักศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานของสาขาวิชาหรือโปรแกรมวิชาและสนับสนุนการจัดกิจกรรมนักศึกษาเพื่อพัฒนาคุณลักษณะนักศึกษา ด้านคุณธรรม จริยธรรม ภาวะผู้นำ และความรู้ความสามารถที่สอดคล้องกันกับความต้องการของท้องถิ่น มีความรักและความผูกพันกับท้องถิ่นตลอดจนสนับสนุนให้นักศึกษามีรายได้ระหว่างการศึกษา 5) สนับสนุนให้มีการวิจัยอย่างกว้างขวางเพื่อพัฒนาองค์ความรู้ต่างๆ และการวิจัยเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ตลอดจนการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนของสาขาวิชา 6) ผลิตและพัฒนาครูให้ได้ครูดี มีคุณภาพ รู้กว้างคิดไกลใฝ่รู้ ได้มาตรฐานตามกรอบของเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 เพื่อนำไปสู่การปฏิรูปการเรียนรู้และก้าวสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ของสังคมไทยและ 7) สนับสนุนการจัดกิจกรรมบริการทางวิชาการแก่สังคม จัดทำแผนการนำเทคโนโลยีการสื่อสารมาใช้ในการบริการทางการศึกษาแก่ชุมชนและท้องถิ่นเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและท้องถิ่น โดยให้ความร่วมมือกับองค์กรทั้งภาครัฐและภาคเอกชน เพื่อสร้างเครือข่ายและเกิดการเรียนรู้ร่วมกัน (วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา, 2544, หน้า 20 ; ลำเนาวั ขจรศิลป์, 2551, หน้า 5)

มหาวิทยาลัยราชภัฏซึ่งเป็นสถาบันอุดมศึกษา ที่มีการบริหารงานฝ่ายกิจการนักศึกษา โดยสำนักกิจการนักศึกษาหรือบางแห่งเรียกว่ากองพัฒนานักศึกษา มีบทบาทหน้าที่รับผิดชอบที่สำคัญในการพัฒนานักศึกษา การทำงานกิจการนักศึกษาจะดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล ได้นั้นจำเป็นต้องอาศัยบุคลากรที่ความรู้และทักษะการปฏิบัติงาน โดยพิจารณาจาก 3 องค์ประกอบ คือ 1) จำนวนบุคลากรของฝ่าย/งานต่างๆ มีจำนวนเพียงพอ 2) ความรู้ความสามารถคือบุคลากรของฝ่ายต่างๆ มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในการทำงาน 3) ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน

มหาวิทยาลัยราชภัฏยังได้กระจายงานบริหารกิจการนักศึกษาให้คณะรับผิดชอบโดยมีลักษณะงานเช่นเดียวกันกับงานในกองพัฒนานักศึกษา (พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ, 2547, หน้า 13) และยังคงอาศัยปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมภายในสถาบันหรือสำนักงาน เช่น อาคารสถานที่ เครื่องมือ สื่อการเรียนรู้ เทคโนโลยีสารสนเทศ และอุปกรณ์อื่นๆ ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน และสภาพแวดล้อมภายนอกสถาบัน เช่น สภาพเศรษฐกิจ สังคม การเมือง ก็เป็นสิ่งที่ส่งเสริมหรือเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนานักศึกษา แต่อย่างไรก็ตามในบางมหาวิทยาลัยราชภัฏยังให้ความสำคัญกับปัจจัยในด้านต่างๆ น้อย ซึ่งเป็นผลเสียต่อการดำเนินงาน ได้แก่ ปัจจัยด้านงบประมาณ ซึ่งถือได้ว่าเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญมากอย่างหนึ่งเพราะการดำเนินงานหรือการบริหารงานทุกอย่างต้องใช้เงิน ถ้าขาดเงินก็อาจทำให้การดำเนินงานหรือการบริหารงานการพัฒนานักศึกษาได้ผลไม่ดีเท่าที่ควร ปัจจัยด้านนักศึกษา หมายถึง บุคลิกภาพของนักศึกษา ในแง่บุคคลนั้นนักศึกษาแต่ละคนมีความแตกต่างกันมากทั้งทางด้านภูมิหลัง ลักษณะที่มองเห็นภายนอกเช่น รูปร่างหน้าตา ส่วนลักษณะที่อยู่ภายในได้แก่ สติปัญญา และเจตคติ ค่านิยม ความเชื่อ เป็นต้น งานกิจการนักศึกษาจะต้องให้ความสำคัญในการจัดกิจกรรมต่างๆ ที่หลากหลายเพื่อตอบสนองความต้องการ และส่งเสริมแก้ปัญหาที่จะเกิดขึ้นได้และยังมีหน้าที่อื่นเช่น การลงโทษทางวินัย การรักษาวินัยของนักศึกษา เป็นต้น (สำเนาวิ. ขจรศิลป์, 2551, หน้า 11 - 14)

กระบวนการสำคัญในการผลักดันการพัฒนาบัณฑิตที่มีคุณภาพนอกจากการพัฒนาให้นักศึกษาให้มีความรู้ด้วยกระบวนการจัดการเรียนการสอนแล้ว ยังต้องอาศัยกระบวนการพัฒนานักศึกษาที่จัดให้นักศึกษาได้เรียนรู้กระบวนการทำงาน ได้เรียนรู้และซึมซับคุณธรรม จริยธรรม ได้ฝึกฝนทักษะ ทางปัญญา ได้พัฒนาทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล สร้างเสริมความรับผิดชอบ ฝึกการตัดสินใจ การแก้ไขปัญหา พัฒนาความเป็นผู้นำ ฝึกการสื่อสาร การทำงานเป็นทีม ความอดทน เพื่อเพิ่มโอกาสการเรียนรู้ของนักศึกษาในรูปแบบ ทักษะชีวิต ทักษะสังคม และสมรรถนะพื้นฐาน (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2551 ; ไพฑูรย์ สินลารัตน์, 2553) จากการศึกษาที่มหาวิทยาลัยราชภัฏแต่ละแห่งทั่วประเทศได้มีการจัดโครงสร้างเป็นคณะตามความพร้อม ดังนั้น นักศึกษาที่สำเร็จการศึกษา จากมหาวิทยาลัยราชภัฏในแต่ละปีการศึกษาจึงมีปริมาณมากแยกตามแต่ละสาขาวิชา ส่วนจะมีคุณภาพมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับสถานประกอบการหรือผู้ใช้บัณฑิตที่รับนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาออกไปแล้วเข้าทำงาน ในแต่ละสถานประกอบการนั้นๆ ว่าเป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ มีทักษะวิชาชีพ มีคุณธรรม

จริยธรรมมากนักน้อยเพียงใด ดังนั้นในช่วงระยะเวลาที่นักศึกษาอยู่ในรั้วมหาวิทยาลัย นอกจากจะต้องลงทะเบียนเรียนตามระเบียบข้อบังคับของมหาวิทยาลัยที่ว่าด้วยระบบ การศึกษา หลักสูตรของแต่ละวิชาต้องผ่านการวัดและการประเมินผลการศึกษาตาม หลักการวัดและการประเมินผล จนสำเร็จการศึกษาตามระยะเวลา นักศึกษาจะต้องเข้า ร่วมกิจกรรมนักศึกษาโดยผ่านกระบวนการร่วมกิจกรรมของคณะวิชา และกิจกรรมของ มหาวิทยาลัยที่จัดขึ้นในแต่ละภาคการศึกษานั้นๆ

นอกจากการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนตามหลักสูตรแล้ว การดำเนินงาน ด้านกิจการนักศึกษาเป็นภาระหน้าที่ของสถาบันอุดมศึกษาด้านหนึ่ง ที่มีความสำคัญต่อ การบริหารและการพัฒนามหาวิทยาลัย ตลอดจนนิสิตนักศึกษาโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้บริหารมหาวิทยาลัยระดับสูง ที่มีส่วนร่วมในการวาง นโยบาย เป้าหมาย วัตถุประสงค์ ในการดำเนินงานบริหารกิจการนักศึกษาให้บรรลุเป้าหมาย อาทิ เช่น สภามหาวิทยาลัย อธิการบดี รองอธิการบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา และคณบดี บุคคลเหล่านี้ต่างก็มีบทบาท หน้าที่ และร่วมรับผิดชอบในการบริหารงานกิจการนักศึกษา ไม่ว่าจะโดยทางตรงหรือ ทางอ้อม ทั้งนี้เพื่อให้กิจการทั้งหลายที่เกี่ยวกับนิสิตนักศึกษา ดำเนินไปอย่างราบรื่นและ เป็นประโยชน์ต่อมหาวิทยาลัยในการที่จะพัฒนานิสิตนักศึกษา ให้เป็นพลเมืองที่ดี มีคุณธรรม มีความสามารถที่จะออกไปรับใช้สังคมและประเทศชาติโดยส่วนรวม (รุ่ง พูลสวัสดิ์, ม.ป.ป., หน้า 92) การดำเนินงานด้านกิจการนักศึกษาเป็นกิจกรรมที่ สถาบันอุดมศึกษาสนับสนุนและส่งเสริม เพื่อให้นักศึกษาเป็นบัณฑิตที่มีคุณสมบัติพร้อม นอกเหนือจากการจัดการเรียนการสอน ที่จัดขึ้นตามหลักสูตร กิจกรรมการพัฒนา นักศึกษาแบ่งเป็น 2 ส่วน ได้แก่ 1) การจัดบริการแก่นักศึกษาและศิษย์เก่า ซึ่งสถาบันจัดขึ้น ให้สอดคล้องกับความต้องการ และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อนักศึกษาและศิษย์เก่า 2) การจัด กิจกรรมนักศึกษาที่ดำเนินการโดยองค์กรนักศึกษา ซึ่งได้รับการสนับสนุนส่งเสริมจาก สถาบัน ทั้งนี้เพื่อให้นักศึกษาได้พัฒนาร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา ตลอดจน คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2554 หน้า 66 ; ปริญญากร มนุเสวต, 2553, หน้า 2)

งานกิจการศึกษามีนโยบายและแผนยุทธศาสตร์ในการดำเนินงานเพื่อสร้าง เสริมให้นักศึกษามีความสามารถพัฒนาตนเอง ในด้านคุณธรรมจริยธรรม ทักษะชีวิตและ สังคม ทักษะผู้นำ และมีสุขภาพดี เพื่อให้เป็นบัณฑิตที่มีคุณลักษณะสมบูรณ์ทั้งร่างกายและ จิตใจ มีสำนึกผูกพันกับสถาบันและสังคม โดยดำเนินการประสานร่วมกับคณาจารย์และ

ฝ่ายการศึกษาให้สอดคล้องกับปรัชญาและวิสัยทัศน์ ดังนี้ 1) เสริมสร้างสวัสดิการความเป็นอยู่ บริหารหอพักให้เป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนานักศึกษา เป็นศูนย์ศึกษา อาศัยและเอื้ออาทร บริหารจัดการหอพักให้มีคุณภาพ ได้มาตรฐาน จัดหอพักให้เหมาะสมกับความ ต้องการของผู้พัก สะดวก สบาย มีบรรยากาศสนับสนุนการเรียนและการจัดกิจกรรม พัฒนาตนเอง 2) พัฒนาระบบอาจารย์ที่ปรึกษา ระบบให้คำปรึกษาที่มีคุณภาพ ทั่วถึง ทันการณ์ นักศึกษาทุกคนสามารถขอคำปรึกษาจากอาจารย์ทุกท่านในเวลาที่ต้องการ ความช่วยเหลือ ในกรณีฉุกเฉิน 3) บริการให้คำปรึกษา การให้คำปรึกษาโดยทีม ผู้ชำนาญการ จัดบริการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาที่มีปัญหาทุกด้าน โดยประสานงานกัน เป็นทีม อาจารย์ที่ปรึกษา จิตแพทย์ นักจิตวิทยา บุคลากรงานกิจการนักศึกษาและ นักศึกษา 4) จัดกิจกรรมสร้างเสริมเจตคติให้อาจารย์ที่ปรึกษาและพัฒนาทักษะสอน จริยธรรม ให้มีเจตคติและทักษะในการพัฒนานักศึกษาควบคู่กับวิชาการ โดยทำงานเป็น ทีม 5) ส่งเสริมกิจกรรมที่มีสารประโยชน์และพัฒนาองค์กรนักศึกษาใช้กิจกรรมเป็น เครื่องมือพัฒนาทักษะชีวิต ทักษะสังคม ทักษะผู้นำ สร้างจิตสำนึกต่อสถาบันและวิชาชีพ ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม 6) ส่งเสริมกิจกรรมนักศึกษาระดับนานาชาติ สนับสนุนกิจกรรม นานาชาติ เช่นโครงการแลกเปลี่ยนนักศึกษาระหว่างประเทศ เพื่อให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ ในยุคโลกาภิวัตน์ 7) ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพชีวิตจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตแบบ บูรณาการให้เกิดผลทั้งด้านสุขภาพร่างกาย จิตใจและจิตวิญญาณ เป็นความร่วมมือกัน ระหว่างงานกิจการนักศึกษาและนักศึกษาโดยจัดกิจกรรมเพื่อให้ครอบคลุมและอยู่ใน ทิศทางเดียวกันกับนโยบายคณะ 8) สนับสนุนทุนการศึกษานักศึกษาที่ขาดแคลน จัดหา และจัดสรรทุนให้นักศึกษาที่ขาดแคลนอย่างพอเพียง ยุติธรรมและทั่วถึง จนสำเร็จ การศึกษา (พิชญ์ อภิสมมาตรโยธิน, 2548 หน้า 3 - 4)

การบริหารงานกิจการนักศึกษาจะมีประสิทธิผลได้นั้น ขึ้นอยู่กับการพัฒนา นักศึกษาให้เป็นบัณฑิตที่มีความสมบูรณ์ทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สติปัญญา และ ความรับผิดชอบทั้งต่อตนเองและสังคม จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องอาศัยกระบวนการและ วิธีการที่จะช่วยให้เกิดการพัฒนาขึ้น ซึ่งกระบวนการในการผลิตบัณฑิตและการพัฒนา นักศึกษานั้น เปนกระบวนการที่มีความสลับซับซ้อนที่จะต้องอาศัยความพรอมจากฝ่าย วิชาการและฝ่ายกิจการนักศึกษา หากฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดขาดความพรอมก็ย่อมได้ผลไม่เต็ม ประสิทธิภาพ ซึ่งในสวนของนักศึกษานั้นพบว่า มีนักศึกษาจำนวนมากที่ยังขาดความพรอม ในการเรียน อาทิ การมีปัญหาด้าน สุขภาพ การขาดเป้าหมายในชีวิต การปรับตัวเข้ากับ

ระบบการศึกษา ตลอดจนการปรับตัวเข้ากับเพื่อนและสิ่งแวดล้อม ซึ่งหน่วยงานที่มีภารกิจหลักในการช่วยแก้ไขปัญหาดังกล่าวคือ ฝ่ายกิจการนักศึกษาที่ให้บริการด้านต่างๆ เพื่อช่วยเหลือนักศึกษาทั้งรายบุคคลและรายกลุ่ม เพื่อให้ นักศึกษามีความพร้อมในการเรียน และสามารถช่วยพัฒนานักศึกษาเพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ทั้งด้านวิชาการและวิชาชีพ สติปัญญา สังคม อารมณ์ ร่างกาย และจิตใจ เพื่อให้สอดคล้องกับ ปรัชญา ปณิธานและ วัตถุประสงค์ของสถาบัน (Miller & Prince, 1976) และในการดำเนินงานที่ผ่านมา งาน กิจการนักศึกษาประสบปัญหาทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ ปัญหาส่วนใหญ่เป็นเรื่องของ การขาดผู้บริหาร ขาดผู้นำหน่วยงานที่มีความรู้ความสามารถและความเข้าใจ หลักการของ การบริหารกิจการนักศึกษา อีกทั้งบุคลากรหรือผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องขาดความรู้ ความเข้าใจในวิธีการปฏิบัติในงานกิจการนักศึกษา เนื่องจากบุคลากรส่วนใหญ่ไม่ได้ศึกษามา โดยตรงจึงทำให้ประสิทธิภาพของงานยังไม่ดีเท่าที่ควร และจากผลการวิจัยโครงการ วางแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี (2536 - 2550) เรื่อง บทบาทอุดมศึกษาเอกชน พบว่า งานกิจการนักศึกษาส่วนใหญ่ยังมุ่งเน้นการบริการ สวัสดิการ สันทนาการ บริการ สุขภาพ และจัดหางานทำซึ่งจะมีความแตกต่างกันไปตามลักษณะและศักยภาพของสถาบันแต่ละ แห่งเป็นหลัก รวมถึงการแปรผันไปกับขนาดของสถาบัน อาทิ สถาบันขนาดใหญ่ สถาบัน ขนาดกลาง และสถาบันขนาดเล็กอีกด้วย (สำเนาวิ ขจรศิลป์, 2537)

นอกจากนี้ การกำหนดเกณฑ์มาตรฐานการอุดมศึกษาของกระทรวง ศึกษาธิการ มีมาตรฐานการผลิตบัณฑิต การบริหารจัดการอุดมศึกษา มาตรฐานการสร้าง และพัฒนาสังคมฐานความรู้และสังคมแห่งการเรียนรู้ และความเป็นเลิศของ สถาบันอุดมศึกษา ดังนั้น ภารกิจหลักของมหาวิทยาลัยราชภัฏ มุ่งพัฒนานักศึกษาให้มี คุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่ต้องการและสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ การวางเป้าหมายสอดคล้องกับมาตรฐานดังกล่าว คือ 1) ด้านวิชาการและวิชาชีพ 2) ด้าน สติปัญญา 3) ด้านสังคม 4) ด้านอารมณ์ 5) ด้านเอกลักษณ์ 6) ด้านร่างกาย 7) ด้าน คุณธรรม 8) ด้านความรับผิดชอบ เป็นต้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งฝ่ายที่จะต้องทำหน้าที่และ ความรับผิดชอบโดยตรง ซึ่งแบ่งรายละเอียดปลีกย่อยเป็นระดับคณะของแต่ละ มหาวิทยาลัยที่จะต้องวางนโยบาย กำหนดเป้าหมายและแนวทางดำเนินงานในการที่จะ พัฒนานักศึกษาให้บรรลุเป้าหมายและมีประสิทธิผลในการดำเนินงาน เป็นที่สังเกตได้ว่ามี หลายปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานการพัฒนานักศึกษา เช่น ปัจจัยด้านการบริหาร ได้แก่ ปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจ นโยบายและมาตรการ กฎระเบียบของสถาบัน เป็นต้น

ปัจจัยด้านวิชาการได้แก่หลักสูตร วิธีการสอนและการวัดผล ปัจจัยด้านกิจการนักศึกษา ซึ่งถือว่าเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการบริหารงานกิจการนักศึกษาเป็นอย่างมาก ในการพัฒนานักศึกษานั้นได้มีหลากหลายวิธีการโดยการจัดบริการต่างๆ เช่น การบริการให้คำปรึกษา การนิเทศ และการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับกิจการนักศึกษา การจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการพัฒนานักศึกษา การฝึกอบรม การจัดกิจกรรมนักศึกษาของมหาวิทยาลัยและของคณะวิชา (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2550)

จากคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษาดังกล่าว การบริหารระดับคณะของมหาวิทยาลัยราชภัฏ จะมีปรับกลยุทธ์ ปรัชญา วิสัยทัศน์ และพันธกิจ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพให้กับนักศึกษา และคณะผู้บริหารดำเนินการจัดกิจกรรมนักศึกษาและพัฒนาหลักสูตร โดยกำหนดรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อเพิ่มศักยภาพนักศึกษา โดยใช้เทคนิควิธีการที่หลากหลาย ส่งเสริมสนับสนุนให้มีการพัฒนาระบบการเรียนการสอน พัฒนาคุณภาพของนักศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานที่มหาวิทยาลัยราชภัฏกำหนดอันสอดคล้องกับความต้องการของสาขาวิชา โดยเฉพาะในส่วนของพัฒนาคุณภาพนักศึกษา ให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์เป็นคนดี มีคุณธรรม มีภาวะผู้นำ และความรู้ความสามารถตามความต้องการของท้องถิ่น โดยเฉพาะฝ่ายกิจการนักศึกษาของแต่ละคณะ ที่มีความใกล้ชิดกับนักศึกษาโดยตรง จากบทบาท หน้าที่และความรับผิดชอบในการพัฒนานักศึกษาของงานกิจการนักศึกษา ให้มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับเป้าหมายของการพัฒนาในระดับอุดมศึกษา ผู้วิจัยได้ตระหนักถึงความสำคัญจึงได้ศึกษาประสิทธิผลการบริหารงานกิจการนักศึกษาในระดับคณะของมหาวิทยาลัยราชภัฏ และพัฒนาเป็นโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในการบริหารงานกิจการนักศึกษาในระดับคณะของมหาวิทยาลัยราชภัฏในโอกาสต่อไป

คำถามการวิจัย

1. ปัจจัยเชิงสาเหตุของประสิทธิผลการบริหารงานกิจการนักศึกษาในระดับคณะของมหาวิทยาลัยราชภัฏมีอะไรบ้าง มีการดำเนินการและส่งผลเกิดประสิทธิผลเพียงใด
2. โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานกิจการนักศึกษาในระดับคณะของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ที่พัฒนาขึ้นมีความ

สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์หรือไม่ อย่างไร

3. ทิศทางและขนาดปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานกิจการนักศึกษาในระดับคณะของมหาวิทยาลัยราชภัฏเป็นอย่างไร

ความมุ่งหมายการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุของประสิทธิผลการบริหารงานกิจการนักศึกษาในระดับคณะของมหาวิทยาลัยราชภัฏ

2. เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของประสิทธิผลการบริหารงานกิจการนักศึกษาในระดับคณะของมหาวิทยาลัยราชภัฏกับข้อมูลเชิงประจักษ์

3. เพื่อศึกษาทิศทางและขนาดของปัจจัยเชิงสาเหตุของประสิทธิผลการบริหารงานกิจการนักศึกษาในระดับคณะของมหาวิทยาลัยราชภัฏ

สมมติฐานการวิจัย

1. ระดับโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการบริหารงานกิจการศึกษาระดับคณะของมหาวิทยาลัยราชภัฏ มีปัจจัยเชิงสาเหตุของประสิทธิผลอยู่ในระดับมาก

2. โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานกิจการนักศึกษาในระดับคณะของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมา มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

3. ปัจจัยเชิงสาเหตุมีทิศทางและขนาดของการส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานกิจการนักศึกษาในระดับคณะของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ตามโมเดลโครงสร้างเชิงสาเหตุที่พัฒนาขึ้น

ความสำคัญของการวิจัย

1. ประโยชน์ทางวิชาการ

เนื่องจากโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการบริหารงานกิจการนักศึกษาในระดับคณะของมหาวิทยาลัยราชภัฏที่พัฒนาขึ้นจากการวิจัยครั้งนี้ได้จากการศึกษา วิเคราะห์ สังเคราะห์ ทั้งจากแนวคิดเชิงทฤษฎีความมีประสิทธิผลภาวะผู้นำที่มีประสิทธิผล ระเบียบข้อบังคับของกองกิจการนักศึกษา คู่มือนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏต่างๆ ทำให้ได้รูปแบบที่มีความเหมาะสมกับบริบทสังคมไทยซึ่งนักวิจัย นักวิชาการ หรือผู้บริหารทางการศึกษา อาจนำไปเป็นแบบต้นแบบตั้งต้น เพื่อขยายขอบเขตการศึกษาองค์ประกอบทั้งด้านการจัดการในระดับอุดมศึกษาโดยเฉพาะอย่างยิ่งการบริหารงานกิจการนักศึกษาในระดับคณะของมหาวิทยาลัยราชภัฏให้เกิดประสิทธิผลให้แพร่หลายต่อไป

2. ประโยชน์ต่อการประยุกต์ใช้

ผลการวิจัยครั้งนี้จะทำให้ได้โมเดลการบริหารงานกิจการศึกษาระดับคณะของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ที่ได้รับการตรวจสอบด้วยกระบวนการวิจัยที่มีความเหมาะสมกับบริบทสังคมไทยทำให้การนำเอาผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาการบริหารจัดการงานกิจการนักศึกษา หรือหน่วยงานที่คล้ายคลึงหรือมีภาระงานบทบาทหน้าที่ในการพัฒนานักศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษาทั้งที่เป็นภาครัฐและภาคเอกชน เพื่อกำหนดนโยบายหรือวางแผนพัฒนาประสิทธิผลขององค์กร ให้เป็นไปอย่างมีทิศทาง มีความชัดเจนเป็นไปได้และเหมาะสม

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

1.1 ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ บุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยงานระดับคณะของมหาวิทยาลัยราชภัฏทั่วประเทศ ซึ่งประกอบไปด้วย คณบดี รองคณบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา และอาจารย์ที่ปรึกษาประจำคณะ ประจำปีการศึกษา 2559 จำนวน 38 แห่ง รวม 241 คณะ รวมทั้งสิ้น 723 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ได้แก่ บุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยงานระดับคณะของมหาวิทยาลัยราชภัฏทั่วประเทศ ประจำปีการศึกษา 2559 จำนวน 200 คณะ ในแต่ละคณะของมหาวิทยาลัยประกอบด้วย คณบดี รองคณบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา และอาจารย์ที่ปรึกษาประจำคณะ เป็นผู้ตอบแบบสอบถาม รวมทั้งสิ้น 600 คน

2. ตัวแปรที่ศึกษา

ขอบเขตตัวแปร การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจัดกลุ่มตัวแปรแฝง เพื่อให้สอดคล้องกับโปรแกรมวิเคราะห์ (LISREL) ประกอบด้วย ตัวแปรแฝงภายนอก (exogenous latent variable) ตัวแปรแฝงคั่นกลาง (intervening latent variable) หรือ ตัวแปรแฝงส่งผ่าน (mediating latent variable) และตัวแปรแฝงภายใน (endogenous latent variable) ดังนั้นจึงเลือกศึกษาโมเดลของตัวแปรแฝง (Latent Variable) ดังนี้

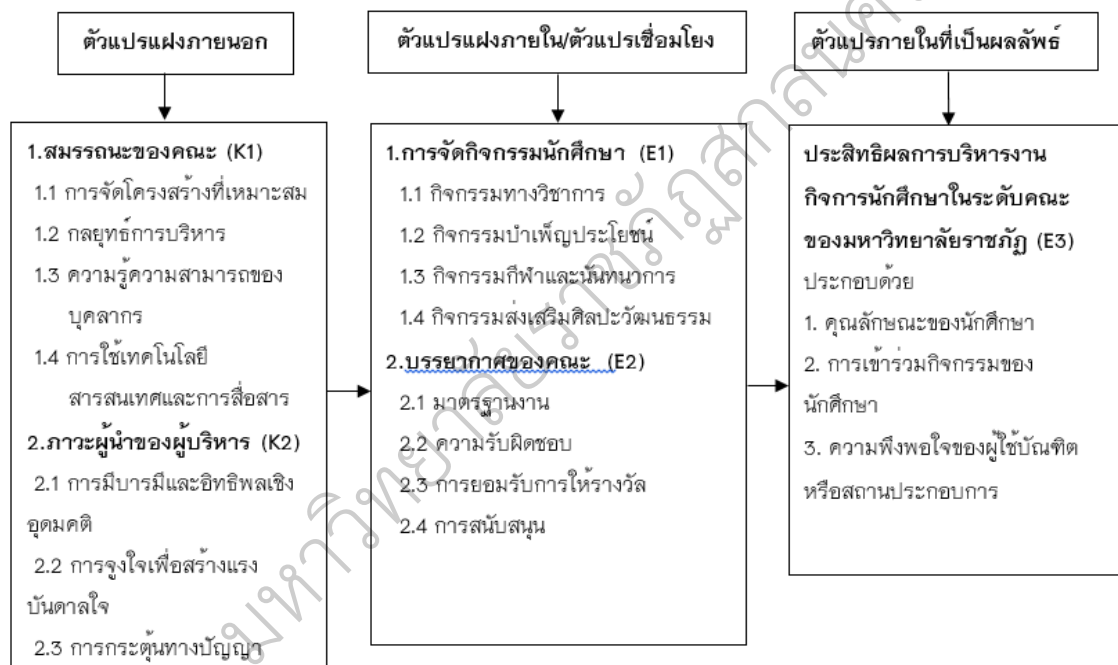
2.1 ตัวแปรแฝงภายนอก ได้แก่ ปัจจัยสมรรถนะของคณะ ปัจจัยภาวะผู้นำของผู้บริหาร

2.2 ตัวแปรแฝงภายใน ได้แก่ ปัจจัยการจัดกิจกรรมนักศึกษา ปัจจัยบรรยากาศของคณะ และปัจจัยประสิทธิผลการบริหารงานกิจการนักศึกษา

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเปรียบเทียบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ (Causal Comparative Research) โดยสร้างโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของประสิทธิผลการ

บริหารงานกิจการนักศึกษาในระดับคณะของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ให้สอดคล้องกับองค์ความรู้ทั้งทางทฤษฎีและผลการวิจัยเชิงประจักษ์และสอดคล้องกับข้อตกลงเบื้องต้น (assumptions) เพื่อสร้างโมเดลสมการโครงสร้างที่เป็นโมเดลการวิจัยหรือโมเดลสมมติฐาน โดยผลลัพธ์จะได้โมเดลสมมติฐานที่ประกอบด้วยโมเดลการวัดและโมเดลสมการโครงสร้าง ดำเนินการวิจัยตามวิธีการวิจัยทางสถิติ เพื่อตอบคำถามการวิจัยว่าโมเดลสมการโครงสร้างที่สร้างขึ้น โดยมีทฤษฎีและงานวิจัยที่สนับสนุนนั้นมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์หรือไม่โดยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรม Lisrel ผลที่ได้คือรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของประสิทธิผลการบริหารงานกิจการนักศึกษาในระดับคณะของมหาวิทยาลัยราชภัฏ

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ หมายถึง การสร้างและการปรับปรุงโมเดลเชิงสมมติฐานของปัจจัยทางการบริหารที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานกิจการนักศึกษาในระดับคณะของมหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยการศึกษาวิเคราะห์ แนวคิด ทฤษฎี หลักการ จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2. ประสิทธิภาพการดำเนินงานกิจการนักศึกษาในระดับคณะของมหาวิทยาลัยราชภัฏ หมายถึง ตัวแปรแฝงที่อธิบายความสำเร็จ หรือการบรรลุผลการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ /เป้าหมายของงานกิจการนักศึกษาที่กำหนดไว้ ทั้งด้านผลผลิต (Output) และผลลัพธ์ (Outcome) ได้แก่ คุณลักษณะของนักศึกษา การเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษา ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตหรือสถานประกอบการ

2.1 คุณลักษณะของนักศึกษา หมายถึง พฤติกรรม ที่นักศึกษาแสดงออกในภาพรวม คลอบคลุมทั้งในด้านวิชาการ วิชาชีพ สติปัญญา สังคม อารมณ์ ร่างกาย คุณธรรม จริยธรรมและความรับผิดชอบ

2.2 การเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษา หมายถึง การที่นักศึกษาสมัครเป็นสมาชิกหรือเข้าร่วมในการวางแผนการจัดกิจกรรมของคณะด้วยความสมัครใจได้มีส่วนร่วมในการประเมินผลและการปรับปรุงกิจกรรมภายในคณะ ที่จะทำให้เกิดความรู้เพิ่มเติม นอกเหนือจากบทเรียนในห้องเรียน โดยไม่มีข้อบังคับเป็นคะแนนหรือหน่วยกิตใดๆ

2.3 ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตหรือสถานประกอบการ หมายถึง ระดับความรู้สึกทั้งในด้านบวกหรือลบ ที่ผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อความรู้ ความเข้าใจ ความสามารถทางวิชาการ ทักษะการปฏิบัติงาน และทักษะวิชาชีพ ทักษะอื่นๆ ประสบการณ์และคุณธรรม จริยธรรม ตลอดจนบุคลิกภาพของนักศึกษาหรือบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยราชภัฏ

3. คณะ หมายถึง องค์กรในสถาบันอุดมศึกษาที่มีหน้าที่จัดการเรียนการสอน และให้บริการความรู้เกี่ยวกับวิชาการสาขาที่อยู่ในประเภทเดียวกัน มีหัวหน้าองค์กรเรียก “คณบดี” บางแห่งเรียก “สำนักวิชา” “สาขาวิชา” หรือ “วิทยาลัย” แทน

4. สมรรถนะของคณะ หมายถึง ระดับความรู้ ความสามารถของบุคลากรที่สังกัดฝ่ายงานต่างๆ ตามโครงสร้างของงานกิจการนักศึกษาในระดับคณะที่เป็นผู้ปฏิบัติงานในการดำเนินงานหรือจัดกิจกรรมนักศึกษาด้านต่างๆ ให้บรรลุวัตถุประสงค์

และเป้าหมายที่ตั้งไว้ ประกอบด้วย ตัวแปรสาเหตุ ได้แก่ การจัดโครงสร้างที่เหมาะสม / กลยุทธ์การบริหาร / ความรู้และทักษะของบุคลากรผู้ปฏิบัติงาน / การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

5. ภาวะผู้นำของผู้บริหาร หมายถึง พฤติกรรมและทักษะความสามารถ กระบวนการต่างๆ ในการใช้อิทธิพลของผู้นำกับผู้ตามโดยการโน้มน้าวจิตใจ การสร้างค่านิยม และความเชื่อให้คล้อยตามและปฏิบัติงานให้ได้ตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ตลอดจนการสร้างเครือข่ายความสัมพันธ์ให้เกิดขึ้นภายในคณะเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายคณะในที่นี้ หมายถึง ภาวะผู้นำของคณบดี รองคณบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา ที่นำมาใช้เพื่อมีอิทธิพลและส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานกิจการนักศึกษาในระดับคณะของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ประกอบด้วย การมีบารมีและอิทธิพลเชิงอุดมคติ การจูงใจเพื่อสร้างแรงบันดาลใจ การกระตุ้นทางปัญญา

6. การจัดกิจกรรมนักศึกษา หมายถึง เทคนิค แนวทาง วิธีการต่างๆ ที่สาขาวิชา โพรแกรมนวิชา คณะและงานกิจการนักศึกษาใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้นักศึกษาตามสาขาวิชาต่างๆ ของแต่ละคณะ เพื่อช่วยให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้และเพิ่มทักษะการปฏิบัติงานในสาขาวิชาชีพ โดยวิธีการที่เหมาะสมและหลากหลายทักษะซึ่งเป็นปัจจัยสาเหตุหรือส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานกิจการนักศึกษาในระดับคณะของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ได้แก่ กิจกรรมวิชาการ/ กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ /กิจกรรมกีฬาและนันทนาการ / กิจกรรมส่งเสริมศิลปะวัฒนธรรม

7. บรรยากาศของคณะ หมายถึง คุณลักษณะหรือสภาพแวดล้อมของคณะในที่นี้ หมายถึง งานกิจการนักศึกษาของคณะที่รับรู้ได้โดยผู้ปฏิบัติงานและมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมบุคคลในคณะ ซึ่งเป็นปัจจัยสาเหตุหรือส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานกิจการนักศึกษาในระดับคณะของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ได้แก่ มาตรฐานงาน ความรับผิดชอบ / การยอมรับการให้รางวัล / การสนับสนุน

8. ตัวแปรแฝง หมายถึง ตัวแปรที่ไม่สามารถวัดค่าของตัวแปรได้โดยตรง แต่มีโครงสร้างตามทฤษฎีที่แสดงผลออกมาในรูปแบบของพฤติกรรมที่สามารถสังเกตได้ ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้มีตัวแปรแฝง 2 ตัว ประกอบด้วย

8.1 ตัวแปรแฝงภายนอก หมายถึง ตัวแปรที่ผู้วิจัยไม่สนใจศึกษาสาเหตุของตัวแปรเหล่านี้ หรือกล่าวอย่างหนึ่งว่าสาเหตุของตัวแปรภายนอกไม่ปรากฏอยู่ในตัวแบบ

8.2 ตัวแปรแฝงภายใน หมายถึง ตัวแปรที่ผู้วิจัยสนใจศึกษาว่าได้รับอิทธิพล

จากตัวแปรใด สาเหตุของตัวแปรภายในจะแสดงไว้ในตัวแบบอย่างชัดเจน

9. ตัวแปรสังเกต หมายถึง ตัวแปรพฤติกรรมที่สังเกตและวัดได้ของตัวแปรแฝง นั้นๆ ซึ่งในงานวิจัยครั้งนี้ สามารถวัดตัวแปรสังเกตได้จากแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างและพัฒนาขึ้น

10. การตรวจสอบความสอดคล้องของกลมกลืนของโมเดล หมายถึง การประเมินผลความถูกต้องของโมเดลลิสมัลที่เป็นสมมติฐานการวิจัย หรือการทดสอบความกลมกลืนระหว่างข้อมูลเชิงประจักษ์กับตัวแบบประสิทธิผลการบริหารงานกิจการนักศึกษา ในระดับคณะของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ซึ่งแสดงความสัมพันธ์เชิงสาเหตุที่แท้จริงของตัวแปรที่ตรงกับสภาพข้อเท็จจริง และมีการทดสอบโดยใช้โปรแกรมลิสมัลเพื่อพิสูจน์ว่าพารามิเตอร์ในตัวแบบจะให้ค่าความแปรปรวน – ความแปรปรวนร่วมของตัวแบบ มีความสอดคล้องกับค่าความแปรปรวน – ความแปรปรวนร่วมของข้อมูล